

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 13.6.2006
COM(2006) 304 konč.

SPOROČILO KOMISIJE SVETU IN EVROPSKEMU PARLAMENTU

Javne finance v EMU v letu 2006 – Prvo leto revidiranega Pakta stabilnosti in rasti

{SEC(2006) 751}

SPOROČILO KOMISIJE SVETU IN EVROPSKEMU PARLAMENTU

Javne finance v EMU v letu 2006 – Prvo leto revidiranega Pakta stabilnosti in rasti

1. REVIDIRANI PAKT STABILNOSTI IN RASTI JE STAR ENO LETO

Minilo je leto dni, odkar so voditelji držav in vlad EU potrdili glavne elemente za reformiranje Pakta stabilnosti in rasti na podlagi idej, ki jih je Komisija predstavila v sporočilu septembra 2004. Komisija je predlagala, da bi obogaten, skupni fiskalni okvir z močno gospodarsko utemeljitvijo omogočil, da bi bilo v razširjeni EU bolje poskrbljeno za razlike v gospodarskih razmerah, in bi z gradnjo na kulturi zdrave fiskalne politike, vzpostavljene v EU v zadnjem desetletju, prispeval k večji verodostojnosti in odgovornosti do Pakta stabilnosti in rasti v državah članicah.

Reforma Pakta stabilnosti in rasti leta 2005 je potrdila temeljna pravila in načela Pogodbe ter ponovno uvedla soglasje v 25 državah članicah glede zdravih fiskalnih politik. Temelja sistema ostajata 3-odstotni in 60-odstotni prag za javnofinančni primanjkljaj in dolg. Revidirani Pakt stabilnosti in rasti zlasti vsebuje številne določbe, ki prispevajo k zgodnjemu odkrivanju ter takojšnji in trajnostni odpravi čezmernih primanjkljajev.

Hkrati je reforma Pakta stabilnosti in rasti povečala prožnost in gospodarsko utemeljitev okvira. Revidirani Pakt stabilnosti in rasti posveča večjo pozornost predvsem razvoju dolga in izvajanju strukturnih politik, ki povečujejo potencial rasti in dolgoročno vzdržnost javnih financ v skladu z lizbonsko strategijo za rast in zaposlovanje. Od držav članic zahteva, da okrepijo prizadevanja za proračunsko konsolidacijo v času dobrih gospodarskih razmer, kar je bistveno za oblikovanje proračunskih meja za manj ugodne čase. Srednjeročni cilji so okrepljeni z jasnejšo povezavo med vzdržnostjo in razmerami v posameznih državah. V postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem se odločitve in priporočila sedaj sprejemajo na podlagi skupne ekonomske analize, bolj pa se tudi poudarjajo strukturna prizadevanja za fiskalno konsolidacijo in ne samo kratkoročni nominalni rezultati.

Skratka, reforma leta 2005 je okrepila Pakt stabilnosti in rasti in potrdila njegovo osrednjo vlogo v procesu proračunskega usklajevanja kot instrumenta, ki prispeva k doseganju visoke stopnje makroekonomske stabilnosti, kar je bistven pogoj za trajnostno gospodarsko in zaposlitveno rast, kot je to priznано v Integriranih smernicah.

Novi okvir je uradno začel veljati poleti 2005, ko je Svet sprejel pripadajoči sveženj sekundarne zakonodaje.¹ Od takrat naprej so se države članice, Komisija in Svet morali naučiti, kako živeti z novimi pravili, in zagotoviti njihovo učinkovito izvajanje. Eno leto po reformi Komisija podaja pregled izvajanja revidiranega Pakta stabilnosti in rasti ter predstavlja prihodnje izzive.

¹ Uredbi Sveta 1055/05 in 1056/05 o spremembi uredb Sveta 1466/97 in 1467/97 sta bili sprejeti 7. julija 2005.

2. IZKUŠNJE V PRVEM LETU

Izkušnje v prvem letu z revidiranim Paktom stabilnosti in rasti so precej pozitivne. Na splošno se je nadaljevalo proračunsko prilagajanje in postopki Pakta stabilnosti in rasti so se na podlagi večje gospodarske utemeljitve za odločitve in priporočila nemoteno in skladno izvajali. Vseeno pa se pojavljajo nekatere skrbi v zvezi z izvajanjem preventivnega dela Pakta, saj še ni jasno, ali se bo fiskalna konsolidacija pospešila v skladu z vedno boljšimi možnostmi za rast. Uspeh revidiranega Pakta bo obseg, v katerem bodo države članice v naslednjih letih dosegle potrebno fiskalno prilagoditev.

(i) Pozitivne izkušnje, zlasti v zvezi s korektivnim delom Pakta stabilnosti in rasti

Boljša gospodarska utemeljitev odločitev in priporočil v postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem

Revidirani Pakt stabilnosti in rasti vključuje številne pomembne določbe, ki zagotavljajo pravilno ugotavljanje čezmernih primanjkljajev. Omogoča, da se pri uporabi postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem upoštevajo ekonomski vidiki, specifični za vsako posamezno državo. Predvideva, da mora Komisija, ko primanjkljaj preseže 3 % BDP, vedno pripraviti poročilo, v katerem poda skupno oceno gospodarskega in proračunskega stanja v zadevni državi članici. Od marca 2005 je Komisija takšna poročila sprejela za tri države članice. Poročila obravnavajo vse elemente, za katere se je izkazalo, da so primerni za oceno stanja, kadar se je odločalo o obstoju čezmernega primanjkljaja in kadar se je določal rok za njegovo odpravo.

Revidirani Pakt stabilnosti in rasti ostaja sistem, ki temelji na pravilih

Revidirani Pakt stabilnosti in rasti določa, da je treba primanjkljaje nad 3 % BDP, ki nisočasni ali ne ostanejo blizu referenčne vrednosti, obravnavati kot čezmerne. Od reforme naprej so se namreč vsi primanjkljaji nad 3 % BDP (v nekaterih primerih samo v majhnem obsegu) šteli za čezmerne. To potrjuje, da Pakt stabilnosti in rasti predvsem ostaja okvir, ki temelji na pravilih, kar je najboljše jamstvo, da se okrepijo obveznosti in da se vse države članice obravnavajo enako.

Določeni so bili stvarni roki za odpravo čezmernih primanjkljajev ...

Medtem ko zahteva po takojšnji odpravi čezmernih primanjkljajev ostaja vodilno načelo za oblikovanje priporočil Sveta, je Svet večjo svobodo za ekonomsko presojo v postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem izkoristil za določitev stvarnih rokov, v katerih morajo države članice zmanjšati svoj čezmerni primanjkljaj. V tej zvezi so se za države članice s slabšimi napovedmi za gospodarsko rast določili daljši roki za odpravo precejšnega čezmernega primanjkljaja (dve do tri leta). Za države članice, katerih primanjkljaj samo malo presega 3 % in pri katerih je načrtovana rast blizu potenciala ali nad njim, se je določil krajši rok.

Boljše sodelovanje na ravni EU je omogočilo, da so se roki določili ob upoštevanju predvidenih strategij finančne konsolidacije na nacionalni ravni, če so bile te strategije v celoti skladne s pravili Pakta stabilnosti in rasti.

... medtem ko so bila priporočena večja strukturna prizadevanja

Upoštevanje gospodarskih razmer ni pripeljalo do milejših odločitev in priporočil, kot so se nekateri bali v času reforme. Fiskalne prilagoditve, ki jih je Svet postopku v zvezi s

čezmernim primanjkljajem zahteval od držav članic v skladu z revidiranim Paktom stabilnosti in rasti, so občutno presegle tiste, ki so bile priporočene v preteklosti, in merila letnega fiskalnega prizadevanja v višini najmanj 0,5 % BDP s strukturnega vidika. Poleg tega priporočena strukturna fiskalna prizadevanja izključujejo enkratne ukrepe ali tiste s samo začasnimi učinki na uravnoteženost proračunskega stanja. Tako se je mogoče bolj posvetiti ukrepom, ki prispevajo k izboljšanju javnih financ in dolgoročni proračunski vzdržnosti, in zagotovljena je trajna odprava čezmernih primanjkljajev.

Fiskalni cilji držav članic v postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem so na splošno v skladu z zahtevami, ki jih je izrazil Svet v svojih priporočilih, kar kaže, da novi pakt bolje vpliva na nacionalne načrte in odločitve v zvezi s proračunsko politiko. V naslednjem letu bomo lahko bolje ocenili, ali se to dejansko uresniči s konkretnimi ukrepi. Da bi Komisija pospešila učinkovite ukrepe, je pripravljena sprejeti potrebne ukrepe, če države članice ne bodo izpolnjevale priporočil Sveta.

Večja pozornost višini dolgov in napredku

V okviru postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem se je večja pozornost posvetila razvoju dolga. Ocenjeno je bilo, ali so se višine dolgov nad 60 % BDP dovolj hitro zniževale in v ustreznem tempu približevale referenčni vrednosti. Podrobneje so se spremljale operacije, ki so negativno vplivale na višine dolgov, vključno z zadnjim dogajanjem na področju usklajevanja stanja in tokov.

Boljši ekonomski dialog med Komisijo, Svetom in državami članicami

Marca 2005, ko so potekali dogovori o revidiranem Paktu stabilnosti in rasti, je Svet poudaril, da je boljše sodelovanje med Komisijo, Svetom in državami članicami pomembno za krepitve nacionalne odgovornosti in izvajanja pravil Pakta stabilnosti in rasti.

Izkušnje z revidiranim Paktom stabilnosti in rasti so pokazale, da je reforma s tem, ko je uvedla več prostora za ekonomsko presojo v procesu fiskalnega nadzora, spodbudila konstruktiven in pregleden gospodarsko-politični dialog na ravni EU o primerih iz posameznih držav. To je okrepilo medsebojno podporo in pritisk, kar je skupaj z večjo odgovornostjo zadevnih držav članic do priporočil Sveta prispevalo k nemotenemu in učinkovitemu delovanju Pakta. Zbliževanje stališč med Komisijo in Svetom pri ocenjevanju posodobitev programov za stabilnost in konvergenco leta 2005 ter pri priporočilih in odločitvah v okviru postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem od reforme Pakta stabilnosti in rasti bi bilo treba obravnavati v tej luči.

(ii) Nekatere skrbi, povezane z izvajanjem preventivnega dela Pakta

Reforma Pakta stabilnosti in rasti je leta 2005 zaradi preteklih izkušenj ponavljajočega se neizpolnjevanja srednjeročnih proračunskih ciljev uvedla številne spremembe, ki so okrepile preventivni del Pakta tako, da so povečale njegovo utemeljitev.

Ena od kritik v zvezi s prvotnim Paktom stabilnosti in rasti je bila, da je enotni srednjeročni cilj proračunskega stanja blizu ravnotežja ali v presežku v nekaterih državah, ki so se srečevale z visoko nominalno rastjo, povzročil neprimeren politični položaj. Revidirani Pakt stabilnosti in rasti od države članice ne zahteva več, da si prizadeva za enotno srednjeročno uravnoteženo proračunsko stanje. Namesto tega so za posamezne države članice določeni različni srednjeročni cilji, ob upoštevanju gospodarskih in proračunskih okoliščin v

posamezni državi, tako da se zagotovi zadostna varnostna meja glede na 3-odstotno referenčno vrednost BDP ter da se sčasoma dosežejo in ohranijo preudarne višine dolgov. Revidirani Pakt stabilnosti in rasti vključuje tudi številna zanesljiva in preprosta načela fiskalne politike za države članice, ki še niso dosegle svojega srednjeročnega cilja, in za fiskalno vedenje v konjunkturinih vzponih. Zlasti bi morale države članice euroobmočja ali tiste, ki sodelujejo v MMT-II, upoštevati merilo letne strukturne prilagoditve v višini 0,5 % BDP. Ko so gospodarske razmere dobre, bi bilo treba slediti višji prilagoditvi.

Srednjeročni proračunski cilji, specifični za vsako posamezno državo članico, odražajo gospodarske temelje in nacionalne strategije ...

V krogu posodobljenih programov za stabilnost in konvergenco iz leta 2005 so bili za posamezne države članice določeni različni srednjeročni proračunski cilji. Za države s sorazmerno visokim tveganjem, ki bi lahko ogrozilo fiskalno vzdržnost (velik dolg, nizka potencialna rast), se je kot srednjeročni proračunski cilj določilo uravnoteženo proračunsko stanje ali stanje manjšega proračunskega presežka. Države članice z nizkim dolgom in možnostmi za visoko potencialno rast si prizadevajo za primanjkljaj do 1 % BDP, kar omogoča proračunski manevrski prostor, medtem ko se dolg ustali na preudarnih vrednostih.

Zanimivo je, da so nekatere države predlagale srednjeročne cilje, ki so bolj ambiciozni, kot jih zahteva revidirani Pakt stabilnosti in rasti. Večinoma je bil namen tega omogočiti skladnost med cilji, določenimi v evropskem okviru, in nacionalno strategijo za zagotovitev vzdržnosti javnih financ. To dokazuje, da so cilji, ki bolje odražajo gospodarske razmere po posameznih državah v razširjeni Evropski uniji 25 držav članic, bolj sprejeti kot temelji za oblikovanje fiskalne politike na nacionalni ravni.

... vendar pa načrtovana fiskalna prizadevanja za doseg ciljev niso vedno dovolj ambiciozna in ne dosežejo 0,5-odstotnega merila v letu 2006

Posodobitve programov za stabilnost in konvergenco leta 2005 so potrdile namere tistih držav članic, ki še niso dosegle svojega srednjeročnega proračunskega cilja, da ga poskušajo izpolniti. Vendar pa bi glede na veliko vrzel v nekaterih primerih med trenutnimi fiskalnimi stanji in nedavno dogovorjenimi srednjeročnimi proračunskimi cilji, specifičnimi za vsako posamezno državo članico, lahko pričakovali večja prizadevanja za načrtovano konsolidacijo.

Proračunski načrti držav članic, ki še niso dosegle srednjeročnega cilja (to ne velja za postopek v zvezi s čezmernim primanjkljajem) za leti 2007 in 2008, so usklajeni s primerjalno strukturno prilagoditvijo 0,5 % BDP novega Pakta stabilnosti in rasti. Vendar pa je načrtovana prilagoditev za leto 2006 še daleč od 0,5-odstotne prilagoditve. Glede na pomladanske napovedi Komisije se na splošno strukturno ravnotežje za EU ne bo izboljšalo in se bo za nekatere države članice celo poslabšalo, s čimer bo finančni položaj postal ekspanziven in prociklični. Strogo izvrševanje proračuna in po potrebi dodatni konsolidacijski ukrepi leta 2006, skupaj z ambicioznimi načrti za fiskalno politiko za leto 2007, so nujni, da se zmanjša vrzel med dejanskimi prizadevanji in zahtevami v skladu s Paktom stabilnosti in rasti.

Kljub jasnemu izboljšanju ostajajo nekatera vprašanja o verodostojnosti srednjeročnih proračunskih prilagoditev, ki so jih načrtovale države članice

Izkušnje v okviru prvotnega Pakta stabilnosti in rasti so pokazale, da morajo srednjeročni proračunski načrti, če želimo, da so verodostojni, temeljiti na stvarnih in previdnih

makroekonomskih napovedih ter biti podprti s stalnimi ukrepi in strukturnimi reformami. Tudi v zvezi s to točko je ocena mešana.

Spodbudna značilnost zadnjega kroga programov za stabilnost in konvergenco je, da srednjeročne proračunske napovedi skoraj vedno temeljijo na stvarnih makroekonomskih predpostavkah. To je velik napredek v primerjavi z izkušnjami iz prejšnjih let, ko so proračunske napovedi običajno temeljile na preveč optimističnih makroekonomskih napovedih. Druga pozitivna plat je, da je uporaba enkratnih in drugih začasnih ukrepov v srednjeročnem načrtovanju izginila. Takšni ukrepi predstavljajo manj kot 0,1 % BDP EU v letu 2006 in so v letih 2007 in 2008 zanemarljivi. Vendar pa v številnih primerih ukrepi, na katerih temelji načrtovana konsolidacija, niso dovolj natančno določeni. V nekaterih programih je kombinacija fiskalne prilagoditve proti koncu obdobja in premalo podrobno določenih ukrepov, na katerih temelji načrtovana konsolidacija, zaskrbljujoča.

3. PRIHODNJI IZZIVI

Na splošno enoletne izkušnje z revidiranim Paktom stabilnosti in rasti kažejo, da fiskalni okvir ponovno pridobiva verodostojnost. Reforma Pakta stabilnosti in rasti je omogočila večjo gospodarsko utemeljitev pravil, povečala odgovornost držav članic do okvira ter omogočila lažji in bolj kooperativen postopek pri njegovi uporabi. Ta napredek vliva določen optimizem glede prihodnjega izvajanja. Vendar pa so za prihodnost že opredeljeni številni izzivi.

(i) Zagotavljanje, da se duhu reform sledi v času dobrih gospodarskih razmer

Proračunski rezultati v letu 2005 so spodbudni. Nominalni primanjkljaj v EU se je z 2,6 % BDP leta 2004 znižal na 2,3 % BDP. Strukturno ravnotežje se je izboljšalo za okoli $\frac{3}{4}$ % BDP, kar je največje izboljšanje od leta 1997. Zmanjšanje primanjkljaja, ki je večje od pričakovanega, je predvsem posledica višjih dohodkov, kot so bili načrtovani, ki so bili v skladu z revidiranimi pravili dodeljeni za zmanjšanje primanjkljaja, vendar tudi okrepljenega izvajanja politike.

Gospodarski kazalci in napovedi potrjujejo, da se konjunkturni pogoji v EU še naprej izboljšujejo. Izkušnje so opozorile na pomen takega izvajanja preudarnih fiskalnih politik v času dobrih gospodarskih razmer, da vsebujejo povečevanje dolga in zagotavljajo njegovo znižanje do vzdržnih ravni. Analiza je pokazala, da so bile prociklične fiskalne politike v EU v zadnjih desetletjih precej pogoste, letošnje poročilo o javnih financah v EMU pa kaže, da so prociklične fiskalne politike potekale zlasti v času dobrih gospodarskih razmer. Če se hočemo izogniti procikličnemu položaju v času dobrih gospodarskih razmer na euroobmočju, je bistveno, da se doseže hiter napredek proti bolj vzdržnemu proračunskemu stanju, to pa bi prav tako pripomoglo k ohranitvi kombinacije monetarnih in fiskalnih politik, ki podpira rast in zaposlovanje. Proračunski načrti, ki so jih oblikovale države članice za leto 2006, in nedavne gospodarske napovedi Komisije kažejo, da se trenutni ponovni vzpon do sedaj ni uporabljal za pospešitev fiskalne konsolidacije in usmeritev javnega dolga na pot trdnega zniževanja. Leta 2006 so potrebne večje fiskalne prilagoditve. Vloga Komisije bo pospeševanje močnejše medsebojne podpore in pritiska, ki sta potrebna za zagotavljanje strožjega izvrševanja proračunov za leto 2006 in pripravo ambicioznih proračunov za leto 2007.

(ii) Večji poudarek na vzdržnosti javnih financ

Kljub doseženemu napredku pri zmanjševanju splošnega javnofinančnega primanjkljaja se je delež javnega dolga v EU povečal z 62,4 % BDP leta 2004 na 63,4 % BDP leta 2005. V prihodnjih letih naj bi kombinacija večje gospodarske rasti in nespremenjenega primarnega presežka obrnila naraščajoči trend deleža javnega dolga, ugotovljenega od leta 2003 naprej. Delež javnega dolga bi leta 2007 padel na malo pod 63 % BDP. Glede na dolgoročne proračunske izzive, s katerimi se srečuje večina držav članic EU, je treba v bližnji prihodnosti bolj znižati deleže javnega dolga.

Zaradi staranja prebivalstva mora vzdržnost javnih financ postati osrednji politični cilj za vse države članice EU. Revidirani Pakt stabilnosti in rasti upravičeno posveča večjo pozornost vprašanju dolga in vzdržnosti. Od reforme je bil dosežen precejšen napredek na področju razumevanja dinamike proračunskega vpliva staranja. Komisija in države članice so se posebej dogovorile za izmero posledic staranja prebivalstva na javne finance.²

V prihodnosti je potreben nadaljnji napredek, da se bodo bolje povezali dolgoročni in kratkoročni izzivi fiskalne politike. Komisija bo do konca leta 2006 poročala o možnostih za neposredno upoštevanje vidikov vzdržnosti pri določanju srednjeročnih proračunskih ciljev, specifičnih za vsako posamezno državo članico. Številne predhodne ugotovitve so navedene v poročilu z naslovom „Javne finance v EMU – leto 2006“, da bi spodbudile razprave o drugih možnih pristopih.

(iii) Boljše statistično upravljanje

Ko se je Svet dogovarjal o reformi Pakta stabilnosti in rasti, je menil, da je učinkovito izvajanje fiskalnega okvira odvisno predvsem od kakovosti, zanesljivosti in pravočasnosti usklajenih davčnih statističnih podatkov v skladu z evropskimi računovodskimi standardi. Svet je menil, da bi bilo treba okrepiti tekoče delo, s čimer bi evropski statistični sistem postal zanesljivejši in manj občutljiv za napačno poročanje.

V zadnjih nekaj mesecih se je položaj izboljšal zaradi več razvojnih dosežkov. Svet je spremenil uredbo, ki je urejala pošiljanje davčnih podatkov s strani držav članic, da bi se povečala operativna zmogljivost Eurostata pri presoji kakovosti državnih statističnih podatkov in izboljšala preglednost zbiranja podatkov in postopka uradnih obvestil.³ Komisija je 25. maja 2005 priporočila, da morajo države članice Kodeks ravnanja evropske statistike priznati kot skupni sklop standardov za statistične organe v EU, posledično pa se je okrepila tudi institucionalna ureditev nacionalnih statističnih organov in statističnih organov Skupnosti.⁴

Na podlagi teh prizadevanj je treba graditi naprej in zagotoviti ustrezne prakse, sredstva in zmogljivosti, s katerimi bomo dobili kakovostne statistične podatke na nacionalni in evropski ravni.

(iv) Večja sinergija med fiskalno politiko in rastjo

² Dolgoročne proračunske napovedi so bile posodobljene na podlagi skupno dogovorjenih predpostavk in metod za raznovrstne proračunske postavke (pokojnine, zdravstveno varstvo, dolgotrajna oskrba, izobraževanje in dajatve za brezposelnost).

³ Uredba Sveta (ES) št. 2103/2005 (UL L 337, 22.12.2005) o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 3605/93 (UL L 332, 31.12.1993).

⁴ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu in Priporočilo Komisije o neodvisnosti, celovitosti in odgovornosti statističnih organov držav članic in Skupnosti (COM (2005) 217).

Najboljši prispevek fiskalne politike k rasti izhaja iz njene vloge pri zagotavljanju zdravega in stabilnega makroekonomskega okolja, kakor je navedeno tudi v Integriranih smernicah za rast in zaposlovanje. Kljub temu je mogoče in bi bilo treba razviti dodatne sinergije. Izziv je na primer, kako pospešiti izvajanje reform, ki hkrati omogoča napredek za doseganje vzdržnih fiskalnih stanj in poveča možnosti za rast. Na možnost, ki jo je uvedla reforma Pakta stabilnosti in rasti, da se pri opredelitvi prilagoditvene poti za doseganje srednjeročnega cilja upoštevajo glavne strukturne reforme, je treba gledati s tega vidika. Zato je treba izboljšati razumevanje in izračunavanje gospodarskih in proračunskih posledic strukturnih reform. Poleg tega je treba pri doseganju napredka na področju vzdržnega fiskalnega stanja proračune vedno bolj osredotočati na prednostne naloge krepitve rasti in zagotavljanje najboljših izkoriščanj priložnosti, ki nastanejo zaradi znižanja bremena dolga. K temu lahko pomembno prispevajo srednjeročno usmerjeni davčni predpisi, tisti, ki že obstajajo v mnogih državah članicah, pa so lahko koristen zgled za druge.

V državah EU, zlasti v tistih državah članicah, ki so še vedno v procesu nominalne konvergence, bi bilo treba zaradi pospeševanja stabilnih in trajnostnih stopenj rasti večjo pozornost posvetiti posledicam fiskalne politike na makroekonomski razvoj. Pri oceni fiskalne politike v okviru preventivnega dela Pakta stabilnosti in rasti bi bilo treba bolj upoštevati skupni makroekonomski položaj zadevne države. Posebno pozornost bi bilo treba posvetiti napredku na področju zunanjih neravnovesij, inflacije in konkurenčnosti.

(v) Podpiranje davčnih predpisov in ustanov na nacionalni ravni

Sporazum o reformi Pakta stabilnosti in rasti je poudaril, da bi lahko nacionalni davčni predpisi in ustanove imeli vodilno vlogo na področju domačega proračunskega nadzora. Izkušnje v številnih državah EU so pokazale, da dobro zasnovani davčni predpisi in ustanove podpirajo doseganje vzdržnih proračunskih stanj in prispevajo k izogibanju procikličnim politikam v času dobrih gospodarskih razmer. Komisija je pozdravila izjavo finančnih ministrov, v okviru reforme Pakta stabilnosti in rasti, o pomenu razvijanja ustreznih davčnih predpisov in ustanov na nacionalni ravni.

Da bi se spodbudila razprava o vplivu institucionalnega okolja na proračunske rezultate, poročilo „Javne finance v EMU – leto 2006“ vključuje analitične raziskave, ki dokazujejo, da imajo države članice, ki se zanašajo na numerične davčne predpise, običajno nižje primanjkljaje in manj procikličnih fiskalnih politik. Hkrati kaže, da prisotnost nacionalnih ustanov, pristojnih za zagotavljanje neodvisne analize in priporočil na področju fiskalne politike ter pripravo neodvisnih, verodostojnih ekonomskih napovedi, pozitivno vpliva na proračunske rezultate. Poročilo preučuje izkušnje posameznih držav članic in ugotavlja zaželene značilnosti davčnih predpisov in ustanov. Potrebno je še nadaljnje delo za širjenje dobre prakse.

Napredek bi bilo mogoče doseči tudi na področju krepitve medsebojnega vplivanja nacionalnih proračunskih postopkov in okvira EU. Tako bi se pri pripravi nacionalnih proračunov bolj upoštevale razprave na ravni EU. Intenzivnejše razprave na ravni EU, preden se v državah članicah pripravijo predlogi proračuna za naslednje leto, bi pozitivno vplivale na odgovornost držav članic do usklajevanja politike EU. Tako bi bili tudi nacionalni parlamenti bolj vključeni v proces fiskalnega nadzora in usklajevanja EU.